

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 23 december 2004

Ö 3234-04

KLAGANDE

MR

Ombud och biträde enligt rättshjälpslagen: advokaten KR

MOTPART

ABS

Ombud: jur. kand. MT

SAKEN

Återställande av försutten tid m.m.

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Svea hovrätt, avd. 1, beslut den 18 juni 2004 i mål Ö 4787-04

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Med ändring av hovrättens beslut bifaller Högsta domstolen MR:s ansökan om återställande av försutten tid och förordnar att MR

har rätt att inom tre veckor från dagen för Högsta domstolens beslut överklaga hyresnämndens beslut genom att till Hyresnämnden i Stockholm komma in med en överklagandeskrift, ställd till Svea hovrätt.

Vidare åtgärd för verkställighet av hyresnämndens beslut såsom lagakraftvunnet får ske endast om MR underlåter att i angiven ordning överklaga beslutet.

Högsta domstolen fastställer ersättning enligt rättshjälpslagen åt KR till femtontusen (15.000) kr för arbete.

Frågan om skyldighet för part att utge ersättning för motparts rättegångskostnader i Högsta domstolen skall prövas i samband med målet sedan detta upptagits efter överklagande av hyresnämndens beslut.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

MR har yrkat att Högsta domstolen bifaller hennes ansökan om återställande av försutten tid för att överklaga Hyresnämndens i Stockholm beslut den 23 februari 2004 i ärende nr 9864-03.

ABS har bestritt ändring.

Högsta domstolen har den 13 september 2004 förordnat att, till dess annat föreskrivs, vidare åtgärder för verkställighet av hyresnämndens beslut inte skall äga rum.

Hyresnämnden har yttrat sig.

SKÅL

MR har till stöd för sin ansökan om återställande av försutten tid gjort gällande att hon haft laga förfall för sin underlåtenhet att i rätt tid överklaga hyresnämndens beslut då hon över huvud taget inte varit medveten om det pågående förfarandet samt då det saknats grund att delge henne kallelse och övriga handlingar i ärendet genom kungörelse.

När en tvist hänskjutits till hyresnämnd skall nämnden enligt 9 § lagen (1973:188) om arrendenämnder och hyresnämnder, utom i vissa fall varom nu inte är fråga, kalla parterna att inställa sig inför nämnden. Av 30 § samma lag följer att inlaga, kallelse, föreläggande eller annan handling, som enligt lagen skall tillställas part, som huvudregel skall delges.

Delgivning får enligt 15 § första stycket delgivningslagen (1970:428) ske genom kungörelse, om den som söks för delgivning saknar känt hemvist och det ej kan klarläggas var han uppehåller sig. I motiven betonas att detta lagrum inte är tillämpligt om den sökta har känt hemvist eller känd uppehållsort utom

riket (prop. 1970:13 s. 143). Vilken utredning som krävs får bedömas efter omständigheterna i varje särskilt fall (NJA 1997 s. 270).

Av utredningen i hyresnämnden framgår att MR inte var bosatt på den adress i X där provningslägenheten finns; försändelser ställda till henne på den adressen hade kommit i retur till hyresnämnden med påtecknad uppgift om att MR avflyttat och att eftersändningen upphört. Vidare var den adress i Kanada som ABS i sin ansökan om hänskjutande angav som MR:s hemvist uppenbart ofullständig. Detta framgår såväl av ABS:s ansökan med bifogat personbevis för MR – adressen motsvarar endast en gatuadress i Kanada utan uppgift om ort – som av en försändelse ställd till henne på den adressen, vilken återsänts till hyresnämnden med påtecknad uppgift av innebörd att adressen varit ofullständig.

Av det personbevis som ABS gi vit in till hyresnämnden framgår att MR är gift och utflyttad till Kanada. Där anges också namn och födelsedatum avseende hennes make. MR har anfört att det varit möjligt att få besked om hennes adress i Kanada från den s.k. utlandsupplysningen. Vidare fanns möjlighet för hyresnämnden att efterhöra om ABS kunde tillhandahålla kompletterande uppgifter beträffande MR:s hemvist. Såvitt framgår av handlingarna har hyresnämnden inte sökt begagna sig av de möjligheter som sålunda funnits att klarlägga om MR haft känt hemvist eller var hon uppehållit sig. Förutsättningar för kungörelsedelgivning enligt 15 § första stycket delgivningslagen kan därför inte anses ha varit för handen (NJA 1997 s. 270).

MR har alltså inte blivit i behörig ordning delgiven handlingarna i ärendet och kallelse till förhandlingen i hyresnämnden. Någon anledning till antagande att hon ändå fått kännedom om det pågående förfarandet eller hyresnämndens beslut har inte framkommit. MR får därmed anses ha haft laga förfall, som inte i rätt tid kunnat anmälas, för sin underlåtenhet att i tid överklaga hyresnämndens beslut, varför hennes ansökan om återställande av försutten tid skall bifallas.

KR har yrkat ersättning som biträde enligt rättshjälpslagen (1996:1619) för för arbete samt därutöver för utlägg avseende ett juridiskt sakkunnigutlåtande.

Enligt 27 § andra stycket rättshjälpslagen kan ersättning till rättshjälpsbiträde för arbete före ansökan om rättshjälp betalas endast i begränsad utsträckning. MR:s ansökan om rättshjälp kom in till Rättshjälpsmyndigheten den 28 juni 2004. Den var då ofullständig och kunde inte omedelbart läggas till grund för beslut. Emellertid har ansökningen kompletterats och sedan den överlämnats till Högsta domstolen har rättshjälp beviljats. Med hänsyn till det anförda får ansökningen anses vara gjord den 28 juni 2004 och frågan om ersättning skall bedömas med denna utgångspunkt.

Kostnad för juridiskt sakkunnigutlåtande kan inte ersättas som biträdets utlägg. Det aktuella sakkunnigutlåtandet kan inte anses ha varit erforderligt, varför det saknas anledning att beakta kostnaden vid bestämmandet av KR:s ersättning för arbete (NJA 1997 s. 629).

Målets art och omfattning motiverar inte en högre ersättning för arbete än 15.000 kr inklusive mervärdesskatt.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Munck, Regner, Blomstrand (referent), Lundius och Virdesten
Föredragande revisionssekreterare: Delin